

FM: Koksne bijis galvenais Latvijas eksporta dzinējspēks 2014. gadā

Publicēts: 31.01.2018.

Zema izaugsme eirozonā, straujš Krievijas rubļa vērtības kritums, kā arī ģeopolitiskās situācijas radītā nenoteiktība reģionā ir bremsējusi Latvijas eksporta attīstību 2014. gadā. Tajā pašā laikā eiro vērtības samazinājums un pozitīvā ekonomikas izaugsme Zviedrijā, Apvienotajā Karalistē, Čehijā un Ungārijā ir kompensējusi eksporta apjomu kritumu uz eirozonas valstīm un Krieviju. Tādējādi kopējais Latvijas preču eksports pērn bija par 2,2% lielāks nekā 2013. gadā. Tas kopumā vērtējams kā labs sniegums. Savukārt pērnā gada decembrī preču eksporta apjomi salīdzinājumā ar 2013. gada decembri palika nemainīgi.

"Analizējot lielākas preču eksporta kategorijas, zīmīgi, ka galvenais eksporta virzītājspēks 2014. gadā bija kokapstrādes nozare. Koksnes eksporta apjomi pieauga par 9% salīdzinājumā ar 2013. gadu un lielākais pieaugums bija vērojams eksportā uz Lielbritāniju. Otru lielāko devumu eksporta pieaugumā nodrošināja elektroierīces un elektroiekārtas, gada laikā palielinoties par 13,2%. To pamatā nodrošināja telefonu aparātu, monitoru un projektoru preču eksporta apjomu kāpums. Tomēr jāatzīmē, ka šis pieaugums ir noticis uz reeksporta rēķina," norāda Finanšu ministrijas Tautsaimniecības analīzes departamenta direktore Inta Vasaraudze.

Pēc īpatsvara lielākās preču kategorijas jeb lauksaimniecības un pārtikas preču eksports gada laikā samazinājās par 2,3%, taču šīs preču kategorijas struktūra nav viendabīga. Gaļas, zivju un vēžveidīgo, kā arī piena produktiem, kas ir pakļauti Krievijas sankcijām, bija lielākais kritums. Tajā pat laikā ievērojams graudaugu kultūru un alkoholisko un bezalkoholisko preču eksporta palielinājums nedaudz kompensēja pārējo pārtikas preču apjoma samazinājumu.

Preču importa apjomi faktiskajās cenās pērn bija par 0,4% zemāki nekā 2013. gadā kopumā. Taču decembrī salīdzinājumā ar 2013. gada decembri tie pieauga par 7,3%. Importa kopējo kritumu pērn lielā mērā noteicis straujais naftas cenu kritums, un, neskaitot minerālproduktu preču kategoriju, preču imports 2014. gadā uzrādījis 2,5% pieaugumu.

Zemais investīciju līmenis ir viens no negatīvajiem faktoriem, kas bremsēja gan eksporta, gan importa straujāku attīstību. Stabilizējoties ģeopolitiskajai situācijai, ārējām pieprasījuma vajadzētu palielināties, taču investīciju trūkums var radīt situāciju, kad ražotājiem var trūkt kapacitātes ražošanas apjomu palielināšanai.

Latvijas uzņēmēju novērtējums par šā gada pirmo ceturksni par produkcijas noieta perspektīvām un eksporta pasūtījumu apjomiem būtiski pasliktinājies. Viens no galvenajiem pesimisma katalizatoriem ir nestabilā ekonomiskā situācija Krievijā un ģeopolitiskie riski reģionā. Pērnā gada decembrī Krievijas rublis sasniedza savu rekordzemo līmeni, kā rezultātā decembrī eksporta apjomi uz Krieviju salīdzinājumā ar 2013. gada decembri samazinājās par 17,8%. Arī šā gada sākumā rublis turpina uzrādīt ļoti svārstīgu attīstības dinamiku, tādējādi uzlabojumi eksportā tuvākajā laikā šajā tirgū nav gaidāmi. Tādēļ turpmākā eksporta attīstība būs atkarīga no jaunu noieta tirgu atrašanas.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-koksne-bijis-galvenais-latvijas-eksporta-dzinejspeks-2014-gada>